

saadan yderligere Burdering. Med Hensyn til de Træftænger, der dels ere bleve bestadigede og dels fastjærede, skal jeg bemærke, at det til deres Fornøjelse nødvendige Beløb af 3,680 Rd. blev i Folkethinget udstemt af Tillægsbevillingen for 1872—73, fordi man ønskede, at Statsrevisionen skulde udtale sig om Sagen. En saadan Udtalelse foreligger nu i Statsrevisionens Betænkning, idet den anbefaler at bevilge dette Beløb. De Punkter, som jeg her har fremdraget, ere de, om hvilke jeg paa Udvalgets Vegne har Anledning til at udtale mig, og jeg skal afvente, om Forhandlingerne give mig yderligere Anledning til at udtale mig.

**Tessén:** Jeg skal begynde med at udtale den samme Sak til Statsrevisionen som den, der i det ærede Udvalgs Betænkning er fremsat for den syldige Betænkning, som Statsrevisionen har afgivet, og hvorved der gives Medlemmer, som ellers ikke have saa megen Leilighed til at beskæftige sig med Statshusholdningen, et let Indblik i denne saavel som i Statshusholdningens Førelse. Naar jeg har tilladt mig at begjære Ordet i denne Sag, skyldes det nærmest nogle enkelte Ytringer i Statsrevisionens Betænkning angaaende Post- og Jernbanevæsenet, og der er tillige et Par Punkter under Marineministeriet, om hvilke jeg vil tillade mig at fremsætte nogle Bemærkninger. Jeg paa-fjønner meget, at der er givet en kalkulatorisk Sammenstilling og Udsigt over Indtægterne og Udgifterne ved de fynst-jydske Jernbaner, og jeg kunde kun ønske, at man i denne Oversigt yderligere havde delt en enkelt Strækning. Jeg sigter til Strækningen Hølstebro—Langaa, som her fremtræder med et Overskud af 2,500 Rd. pr. Banemil. Medens det vil ses af den grafiske Fremstilling, som følger Betænkningen om Indtægterne og Udgifterne ved Jernbanedriften, at den nævnte Stræknings østligste Del, nemlig Viborg—Randers, giver et meget betydeligt større Overskud, giver den vestlige Strækning, Hølstebro—Struer—Skive, ikke blot ikke et Overskud, men et Underskud, og det er derfor, det forekommer mig ønskeligt, at den omtalte Banestrækning maatte blive delt i de to naturlige Klasser, hvortil Trafikken paa denne Strækning henhører. — Den Bemærkning i Statsrevisionens Bemærkning, hvortil jeg navnlig sigtede, er imidlertid den, hvor der siges: „Der synes derfor ogsaa at være Anledning til at fastholde, at Postvæsenet ikke nyder Begunstigelser til Behyr-delse for Jernbanerne.“ Denne Sætning har jeg ikke kunnet finde stemmende med min Anskuelse om, hvad der var det Rigtige. Det er forekommet mig allerede i en lang Række af Aar meget ønskeligt, at der skete en Sammensmeltning af Jernbaner, Post- og Telegraphvæsenet under en og samme Bestyrelse, og jeg har da særlig fundet det hensigtsmæssigt og rigtigt, at disse Administrations-grene samledes hos Indenrigsministeriet. Jeg har ønsket dette, fordi det staar for mig, som om disse

Institutioners Betydning for Staten og Statshusholdningen er væsentlig den at tjene Befolkningen og mindre den at give et Overskud til Statskassen. Det forekommer mig at være en af de bedste Maader, hvorpaa man kan komme Befolkningens Interesser til Hjælp, at man lader Kommunikationen være saa billig og let som mulig. Men Foreningen har ogsaa i den Henseende, forekommer det mig, maattet have sin store Betydning, at man derved undgaar at betragte disse to Institutioner, der have det samme Formaal, som to adskilte, forskjellige Væsen, hvoraf det ene tilbøds lever paa det andets Bekostning eller søger ved Hjælp af det andet at faae saa megen Fordel som muligt. Det har jo navnlig været Tilfældet med Jernbanevæsenet overfor Postvæsenet og Postvæsenet overfor Jernbanevæsenet, at disse to Institutioner ere traadte i Concurrence med hinanden paa ikke saa mange Punkter. Jeg skal saaledes nævne Korsør—Skjælfarten, som træder i bestemte Concurrence med en Del af den fynst-jydske Jernbane. Jeg skal nævne Beskrivning af Pakkefager, hvor Taxten er forskjellig, efter som de befordres ved Postvæsenet eller ved Jernbanevæsenet. Al den Slags Concurrence burde jo nu, dersom den Forening af Post- og Jernbanevæsenet, der er sket, skal have nogen Realitet, forsvinde. Jeg mener, at der ikke længere bør være Tale om, at det ene af disse Væsen modtager Indtægter fra det andet, men de skulle, forekommer det mig, smelte sammen saaledes, at tilbøds Regnskabsvæsenet og i alt Jald Administrationen og Alt, hvad dermed staar i Forbindelse, saavidt mulig slaas sammen; derved vil meget Omkost og meget unyttigt Regnskabsvæsen kunne forhindres, og derved vil paa mange Punkter kunne virkes til begges Lavn, hvad nu ikke er Tilfældet. Jeg skal i sidstnævnte Henseende f. Ex. henpege paa, at den Omstændighed, at Postvæsenet i byre Domme maa betale den Plads, som indrømmes det i Jernbanevognene, er en af Grundene til, at der ikke er Plads nok til den hele Expedition, som bør tages af det ambulante Postbureau, der findes i Jernbanetogene, og særlig den Uddeling af Kvæder og Pakker, som naturligt og hensigtsmæssigt maatte kunne finde Sted, under Togets Gang i Jernbanevognene, hvorved Mellemstationerne vilde kunne faae deres Kvæder og Pakker, efterhaanden som Toget kjørte frem, i Stedet for at Kvæder og Pakker gaa til en Hovedstation for derfra atter at gaa tilbage til de passerede Mellemstationer. Alt Sligt vilde kunne forhindres. Jeg vilde derfor for mit Vedkommende efter den hele Betragtning, jeg har af Sagen, ikke lade denne Sætning gaa hen uden at fremsætte en Modbemærkning. — Det har meget interesseret mig at se en Beretning om Fribeholdningsvæsenet paa Jernbaner. Med Hensyn til dette Punkt skal jeg bemærke, at Fribeholdningsvæsenet forekommer mig at være meget forstandig ordnet, og jeg tror ikke, det vilde være rigtigt, om man ordnede den mindre liberalt. Der